

Előfizetési feltételek:
 Vidékre postán vagy helyben házhoz
 Egész évre 16 frt. Fel évre 8 frt.
 Negyed évre 4 frt.
Egyes szám 6 krajczár.
Hirdetmények díja:
 aszabos petitorsor egyszerű hirdetésnél 12.
 kétszeresnél 10. háromszorosnál 8 kr.
 A nyiltteri petitorsor 50 kr.
 Bélyegdíj külön 30 kr.
 Hirdetmények elfogadtatnak a ki-
 adóhivatalon kívül egyedül **Hausen-**
stein és Vogler hirdetéstestülettel
 hivatalában Budapest: Dorottya-utca
 . sz. 1. em. Bécs: Wallischgasse 10. sz.
 Prága: Graben 27.

KÖZÉPPÁRT

Politikai napilap.

Szerkesztői iroda:

Bécs, Kalap-u. 15. sz. 1. em.
 A lap szellemi részét illető minden köz-
 lemény a szerkesztőséghez intézendő. —
 Bérmentelen levelek csak ismert e-
 zektől fogadtatnak el. — Kéziratok nem
 adának vissza.

Kiadóhivatal:

Bécs, Lippó-u. 2. sz. földszint **(Ker-**
tesz József könyvnyomdai irodája)
 hova a lap anyagi részét illető közle-
 mények (előfizetési pénzek, hirdetmények
 kiadás körüli panaszok) intézendők.

Budapest, június 25.

Az incompatibilitás tárgyában, ámbár nem siet a ház, kétségkívül elég gyorsan halad. Világos bizonyossága az annak, hogy a javaslat meg volt teljesen érve.

Ma a 2. §. fogadtatott el, a mely a kétség-
 kívül legfontosabb kérdést involválta magában.
 A ház határozata az igazgató-tanácsosokra nézve
 ugyanaz volt, melyet lapunk június 4-diki számá-
 ban fejtegettünk és ajánlottunk volt, a melynek
 értelmében írta lapunk egy munkatársa a június
 11-diki számba heves cikkét, s amely álláspont-
 tot június 12-diki számunkban ismételve megje-
 lölt volt e lap szerkesztője.

A 2. §. a) pontjában ugyanis az eredeti szö-
 veg szerint az mondattól ki, miszerint kizáratik
 az országos képviselők közül az állam által se-
 gélyezett vasut és csatorna engedélyese, elnöke,
 alelnöke, igazgató és jogtanácsosa, míg a vasut
 vagy csatorna építése be nem fejeztetett, a forgal-
 omnak a maga teljességében át nem adatott, s
 egyfelől a fölülvizsgálatból, másfelől a tulépités-
 ből folyó követelések végleg el nem intéztettek.
 — E szabálynak az engedélyesekre vonatkozó
 intézkedése ki nem terjed azon engedélyesekre,
 a kik az állam által segélyezett vasutra
 vagy csatornára, jelen törvény előtt eszközölték
 ki az engedélyt.

Az állam által segélyezett vasuti és csator-
 natársaságok nyiltan üzleti viszonyban állván az
 állammal: megeshetnék, hogy az ilyen társulatok
 képviselői azon visszas helyzetbe jöhethetnek,
 hogy választaniok kellene az általuk képviselt
 nép és az általuk képviselt intézet és társulat ér-
 dekei közt; már pedig bizonynyal nem tartozik
 a lehetetlenségek sorába, hogy a válságos pillan-
 tatban nem a társulat vagy intézet, de a nép ér-
 deke esnek áldozatul.

Arra nézve, hogy ezen kizárás csakis addig
 alkalmaztassék, míg a vasut vagy csatorna épi-
 tése be nem fejeztetett, a forgalomnak a maga
 teljességében át nem adatott, s egyfelől a fölü-
 vizsgálatból, másfelől a tulépitésből folyó köve-
 telések véglegesen el nem intéztettek, következő
 indokokat sorol föl a bizottság jelentése:

„Az sem állhat az állami jól fölfogott érde-
 kében, hogy a segélyezett vasutak és csatornák
 képviselői általában, tehát akkor sem lehetnek
 képviselők, amikor a vállalatból folyó követelések
 már teljesen lebonyolítottak.

Közgazdászati szempontok követelik, hogy
 a közlekedési vállalatok élén oly honfiak álljanak,
 akik érzékkel bírnak, vagy erkölcsileg kötelez-
 tekvék arra, hogy a vállalat anyagi érdekeit az
 ország érdekeivel üdvösen összeegyeztessék.
 Ezenfelül, mihelyt a vállalat teljesen befejezte-
 tett, s a követelések kölcsönösen és végleg ki-
 egyenlítetttek, a társulat függő állása azonnal
 megszűnt, s a kormány csak a fölülligyelet gyako-
 rulására van utalva a törvény s az engedély-
 okmány korlátai között. Amit a társulat, a köl-
 csönös követelések lebonyolítása után, a vállalat
 érdekében netalán még elérni óhajt, az már nem
 a kormány, de a törvényhozás akaratától függ.
 A házszabályok föladata korlátozni az olyan
 képviselőnek a tárgyalásokban és szavazásban
 való részvétét, aki valamely kérdésre nézve érde-
 kelve van.“

Részünkről ismételve kifejtettük, hogy nem
 érthetünk egyet a bizottság nézetével. Az egész
 törvényjavaslat célja ugyanis az, hogy az ál-
 lammal szerződésben álló felek kizárattassanak
 a törvényhozásból: nem az, hogy azok szava-
 zata korlátoztassék. Mert akkor igen könnyű
 volna minden vállalkozónak megadni a szenvedő
 választóképeséget, csakis egy bizonyosközre
 szorítván meg szavazatjogát, mi világos hátrá-
 nyára volna az illető választókerületnek.

Örvendünk, nem a saját magunk, de az ügy
 érdekében, hogy ezen álláspontunkat helyesnek

találta a közvélemény, s elfogadásra méltónak
 ítélte a képviselőház. Bármennyire visszatetszett
 itt-ott annak idején fejtegetésünk, az eredmény
 ma, ime, mégis mellettünk van, s mi nekünk
 elegendő megnyugtatónkra szolgál, hogy e
 fontos kérdésben a lapunk által kezdeményezett
 irány utóvégre is érvényesült.

A képviselőház mai ülése ugyanis ezen sza-
 kasz végére oda szurta azon jelentőségteljes zá-
 radékot: végre mindaddig, míg a se-
 gély kedvezménye tényleg igénybe
 vétetik. Ezzel kimondotta sokaknak méltó
 vagy méltatlan bosszankodására, — azon elvet,
 de a melyet mi teljes egészében helyesnek, sőt
 szükségesnek is tartunk viszonyaink között, hogy
 nevezetesen az államkincstár garantiá-
 tóját tényleg igénybe vevő vállalatok
 igazgatótanácsosai ne lehessenek egyuttal az ország képviselői is.

Paczolay János módosítványa mondta ki ez
 elvet. És e módosítványt tulnyomó nagy többsé-
 ggel fogadta el a ház. Jele annak, hogy ezen
 kizárás még sem oly tulságos szigor, mint a mi-
 lyennek híresztelni szerették sokan.

A módosítvány ellen Tisza Kálmán érvelt,
 azonban a többség ellene fordult. Nem gyanu-
 sításból, a képviselőház jelenlegi igazgatótaná-
 csos tagjai ellen, hanem egyszerűen azért, mert
 a képviselőházat, mint Caesar nejét, a gyanutól
 is távol állónak óhajtja.

Érdekes megjegyezni, hogy a jobboldalról
 Somssich, Harkányi stb. szavaztak a Paczolay
 módosítványa ellen; a balközépnek pedig egész
 zöme, élén Tisza Kálmánnal és Csernátóny La-
 jossal.

Csernátóny ur lapja azon munkatársunk
 föntérintett cikkére gunyosan kezdte: „me g-
 látjuk, hány zsákkal telik?“

Ime, láthatta. S ha — mint az „Ungar.
 Corr.“ hallja — a mai ellenzők a harmadik ol-
 vasásnál akarják megbuktatni a közvélemény-
 nyel szemben az egész javaslatot: a mai szava-
 zatra támaszkodva, most már talán mi kérldhet-
 nők: meglátjuk, hány zsákkal telik.

— **Szende Béla honvédelmi miniszterről** egy bécsi
 lapnak Budapestről azt sürgönyöztek, hogy le fog kö-
 szönni. Az illető lap utódját is megnevezi s a visszalépés
 okát abban találja, hogy a küllönben is nyolcz milliónál
 nem sokkal többre menő honvédelmi miniszteri költség-
 vetést állítólag 800,000 forinttal ismét csökkenteni akarják.
 A leghatározottabban kijelenthetjük, írja ma a „P. Cor.“
 hogy az egész közlemény elejétől végeig nem más mint
 ügyetlen koholmány.

— **Koller báró az új közös hadügyminiszter** követ-
 kező elnöki iratot intézett a miniszterium osztályfőnökei-
 hez és tanácsosaihoz:

„A császár ő fölsége legfelsőbb parancsa folytán a
 közös hadügyminiszterium átvételére fölhívva, teljesen
 tudatában vagyok ezen állás nehézségeinek. Amint előb-
 bi kettős hivatásom kötelességei, mint a cseh királyság
 helytartójáé s mint főhadparancsnoké, minden közeg
 leghatékonyabb támogatását tették szükségessé, ugy
 mostani föladatom sikeres megoldásához is minden erő
 összeműködésére s a legvégsőig megfeszített gyümölcsö-
 ző tevékenységre van szükségem.

Ha ezt megtalálom, amint szívesen föltesszem, ko-
 mely akadályok bizonyára nem fognak közös törekvé-
 seink elé tolni; hadsereg-reform jelentékeny, tisztelt
 elődeim: John és Kuhn báró tábornagy uraktól
 megvalósított mélyen ható korszerű munkája már meg
 van, tartuk fön azt és fejezzük be ami még hiányzik,
 hogy a hadsereg, amint Ausztria becsületére már gyako-
 ran volt, ugy ezután is a birodalom és a trón megbízható
 támasza, megingathatatlan védgátja legyen. A minisz-
 teri tanácsosok és osztályfőnök urak hatáskörükben te-
 kintettel a nagy egészre szíveskedjenek alaposággal és
 őszinteséggel megjelölni az eszközöket és utakat, melyek
 a még ránk váró föladatok és kérdések sikerdus
 megoldásához vezetnek.

Amit mi a miniszterium körében dolgozunk és ha-
 tározunk, bármire vonatkozzék is, sohasé jusson idő
 előtt közhírré; sőt inkább kell, hogy a hivatalbeli titok
 legszigorubb megőrzésében mintaképe legyünk a hadse-
 regnek. — Jogot és törvényt szem előtt tartva — idő-

szerűtlen, az összeséget károsító elnézést és személyes
 tekinteteket kerülve — egyesüljünk azon föltevésben,
 hogy legjobb tehetségünk szerint császár ő fölsége vára-
 koszásának a birodalom és a hadsereg üdvére a leglelki-
 ismeretesebben megfeleljünk. Bécs, 1874. június 23.
 Koller lovassági tábornok.

— **Nagy katonai tanácskozás** tartatott tegnap —
 mint a „N. W. A.“ jelenti — Bécsben ő fölsége a király
 elnökelete alatt. A tanácskozásban részt vett Albrecht
 főherceg, Koller közös hadügyminiszter, John báró a
 táborok főnöke s sok más katonai tekintély.

— **Osztrák-magyar vámügyi értekezlet.** A reichsrath
 képviselőházának a vámtarifára vonatkozó határozatai,
 és az utóbbi vámértekezletek óta beállott változások arra
 indították az osztrák kormányt, hogy újból közös vámtaná-
 csosmányt indítson meg. A magyar kormány azonban
 — a „Pressé“ hire szerint, kijelenté, hogy ily értekezlet-
 ben ez idő szerint nem vehetne részt, főképen azért, mert
 a magyar képviselőház határozata által utasítva van be-
 várni az illető testületek véleményét azon kérdés iránt,
 hogy minő hatása mutatkozott eddig a vámszövetségnek.
 Ily körülmények közt korainak tartja a magyar kor-
 mány az osztrák-magyar vámértekezlet megtartását.

— **Hajnik János** ur a közgazdasági miniszter ur meg-
 bízásából most az aratás előtt ismét körutra indul, hogy
 személyes tapasztalatok szerint is adhasson véleményt az
 ideai termésről s a gazdaságok állásának egyéb körülmé-
 nyeiről. Hajnik ur, mint értesülünk, ez érdemben több
 levelet is küldött szét érdemes gazdákhöz, birtokosokhoz
 és gazdatisztekhez, hogy tőlük is a kívánt irányban véle-
 ményt nyerjen. A felvilágosítás a következő kérdésekre
 kívántatott:

1. Mikép teleltek ki az ősziek, s mily termésre jo-
 gosítanak?

2. A fagy mily mértékben ártott, és tekintve egyes
 nagy vidékek szerte uralgott hasonló légfokot — és azt
 is, hogy a kár nem volt mindenütt egyformán — miben
 lehetne ennek plauzibilis okát keresni?

3. A talaj termőképességére való kellő tekintet
 nélküli u. n. rabló-gazdálkodásnak itt-ott (főleg nagy
 községi határokbán) káros hatása nem mutatkozik-e az
 okserü fölhasználattal — (ugartatás mellett) vagy kellő
 trágyázással szemben? és vajjon a helyes kultura (p. o.
 a mély művelés is) annak előnyösségét mily mértékben
 igazolja?

4. Miként állnak a tavaszok a takarmányfélék?

Hajnik ur először Komáromba megy, azután Fe-
 hérvárra: innen megtérve az Alföldre, hol vagy 10 napot
 fog tölteni.

— **A győr-sopron-ebenfurthi kamatbiztosítás nél-
 kül építendő vasut** engedélyokmánya némely határozatai-
 nak módosításáról szóló törvényjavaslatot, mint ország-
 gyűlési tudósításunkban említettük, a képviselőház teg-
 napi ülésében nyújtotta be a közlekedésügyi mi-
 niszter.

A tvjavaslat azismert, általános pénzügyi viszonyok
 kifolyásaként támadt építési, illetőleg pénzbeszerzési ne-
 hézségek eltávolítását célozza.

E vonal ugyanis oly időben engedélyeztetett, mi-
 dőn a pénzpiac kedvező helyzete által előidézett vál-
 lalkozási verseny lehetővé tette, hogy a kormány az
 engedélyesekkel szemben oly föltételeket kössön ki,
 melyek által e pályának a legfokozottabb igényeket ki-
 elégítő mérvben s lehető tökéletességgel leendő létesítése
 biztosítottassék; nevezetesen kikötötték, hogy minden
 tekintetben olykép építtessék és szereltesseék föl, mint a
 hogy az államköltségen vagy állambiztosítás mellett
 létrejött elsőrendű pályák épültek. Ezzel szemben azon-
 ban nemcsak az államsegélyben, de sőt azon kedvez-
 ményben sem részesült, hogy a garantított pályákhoz
 hasonlóan elsőbbségi kötvényeket bocsáthasson ki, mi a
 pénzügyi műveletet még akkor is tetemesen megne-
 zítette volna, ha az engedélyezés idején létezett kedvező
 pénzügyi viszonyok válságosakká nem változ-
 tak volna.

A jelenlegi kedvezőtlen pénz- és hitelviszonyok kö-
 zött pedig alig emelhető, hogy az engedélyes a pálya
 kiépítésére szükséges összegeket egy alakulandó társulat
 értékeinek kibocsátása által egyhamar biztosíthassa, mi-
 nélfolgva a miniszterium, amint a tvjavaslathoz mellékelt
 indokolásban mondja, szem előtt tartva a föczelt: a pá-
 lya kiépítését, az engedélyeseket mindazon kedvezmé-
 nyekben véli részesítendőknék, melyek e cél elérését az
 állam és a később alakulandó társulat kára nélkül lehe-
 tővé teszik.

Nevezetesen a kibocsátandó papírok könnyebb és
 biztosabb elhelyezése céljából megengedhetőnek véli a
 miniszterium, hogy a háromötöd részben engedélyezett
 elsőbbségi részvények helyett elsőbbségi kötvények bocsá-
 thassanak ki, hivatkozván e részben arra is, hogy a
 szomszéd Ausztriában is már több vasut engedélyezte-

Fluorásfure

tett, melynek, noha államsegélyben nem részesült, az elsőbbségi kötvények kibocsátása meg lett engedve.

Megengedhetőnek véli továbbá a miniszterium, a pálya könnyebb kiépítése tekintetéből, hogy az engedélyesek némely munkák teljesítése alól fölmentessenek; de kötelesek e munkák előlegesen meghatározott 1.021,850 forint értékét társulati papirokban letenni. Ezáltal a forgalom biztonsága legkevésbé sem veszt, ha pedig az üzlet növekedik, a most elhagyandó munkák akadály nélkül kivihetők. Ezekon felül még az az előny is járul ebből az alakulandó társulatra, hogy az első időben kisebb tőke bocsátatván ki, az kisebb forgalom mellett is hamarabb fog kamatozni.

Az engedélyokmány további módosításai közül kiemeljük még mint lényegest, hogy a győr-soproni szakasz kiépítésére engedélyezett határidő hat hónappal meghosszabbíttatik.

Az indokolást azzal végzi a miniszter, hogy a módosítások sem az állam, sem pedig az alakulandó részvénytársaság érdekeivel ellentétben nem állanak, s másfelől az engedélyeseknek módot nyújtanak arra, hogy a pályát a jelen nehéz pénzügyi viszonyok között is kiépíthessék.

— **A török kormány**, mint Konstantinápolyból jelentik a salonichi vilájet egy részében a tartós szárazság következtében az élelmiszerekben beállt hiány folytán a dunai szandzsákságból egyelőre megtiltotta a gabnakivitel.

— **A prágai „Politik”-ből.** Különös és boszantó táviratot hoz a prágai „Politik”, azon deputációról, mely uralkodónkhoz jött az orosz czártól gratulációt hozni, a Szent-György lovagrend átnyújtásának 25-ik évfordulója alkalmával. A távirat így hangzik:

„Szent-Pétervárr, június 22. Második Sándor czár parancsára ma ünnepélyes küldöttség indul Bécsbe. A küldöttség áll: „Constantin Nikolajevics nagyhercegből, Baumgarten és Nemesovics tábornokokból, Kivejew ezredesből és több tisztből s hadsegédből. A küldöttség azzal van megbízva, hogy ő felségének Ferencz József császárnak gratuláljon azon nap emlékére, melyen ezelőtt 25 esztendővel a magyarok által Debreczenben „trónvesztettnek kijelentett magyar király” vitéz hadseregének élén, melylyel együtt akkor Panjutin tábornok alatt a császári hadsereg harcolt, június 26-án Győr városát elfoglalta s abba bevonult, miért is, az ifjú monarcha, az általánosán elfiszmert személyes katonai vitézségeért Miklós orosz czár által, a Szent-György rend lovagjai között fölvétetvén, kintüntetett.”

Eddig e távirat, melyet, ha a „Politik” tendenciosuson nem gyártott, nem fogunk kedves emlékeink között sorolni.

— **Hadgyakorlatok Romániában.** Bukaresti lapok szerint az idén a hadügyminiszterium nagyobb mérvű hadgyakorlatokat tervezett, mint minő a múltévi volt. Ezuttal 40,000 ember fog Bukarest környékén összerovatni. Hovasku hadügyminiszter az innen eredő költségek fedezésére 2.000,000 frankot kért, de a minisztertanács a pénzügyi viszonyok ki nem elégtő állapota folytán megtagadta a kívánság teljesítését. Idő közben fölmerült a montenegrói herceg bukaresti látogatásának eszméje s ez alkalomból Hovesku ur kieszközölte a fejedelemmel, hogy a herceg ép az őszi gyakorlat idejére hívassék meg. Ennek folytán a kívánt 2.000,000 is megszavaztatott.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június 25-én.

Elnök: Perczel Béla az ülést megnyitván bemutatja Heves és Külső-Szolnok t. e. vármegyék fölterjesztését a választási törvényjavaslat módosítása iránt.

Tisza Kálmán az igazságügyminiszterhez intéz interpellációt, a börtönök kezelését illetőleg kiadott szabályrendeletealkalmából. A törvény kimondja azt, hogy senkit bírálja elől elvonni nem lehet. A törvény az államügyészeket föltügyelettal megbizva ugyan, de nem fegyelmi hatalommal, kihallgatással s több ilyekkel. Ha a börtönben bünesetek fordulnak elő, az a bíróságok körébe tartozik; az ügyészre, sőt bizonyos fokig a börtönfőfelügyelő tisztre ruházva, ennek nagy kiterjedésű jogkör ad, és a főfelügyelőt is kizárja, kérdem a t. igazságügyminiszter urtól.

1. Mi módon képes szabályrendeletének ezen határozmányait összeegyeztetni az 1869. évi X. törvény-cikk 20. és 21. §§-ával, és az 1871. évi XXXVIII. törvény-cikk 25. §-val?

2. Nem tekintve a létező törvényeket, mivel indokolhatja azt, hogy nemcsak elítelt, tehát már bűnösnek talált, de még vizsgálat alatt levő, tehát esetleg ártatlan honpolgárok irányában is, tul a börtönök biztonságának követelményén, valóságos büntető bírói hatalmat gyakorolhasson, részint a börtönfőfelügyelő tiszt, részint az államügyész, és az ezek által kiszabott büntetés ellenében még föllebbezéssel élni se lehessen?

Szeniczey Ödön előadó bemutatja a központi bizottság jelentését a választási törvényről, valamint az osztályok különvéleményeit is. Kéri az iratokat kinyomatni, szétosztatni s tárgyalásukra napot tüzetni.

Következik a napirend: az összeférhetlenségi törvény 2-dik §-a, mely pontonként tárgyalatik.

Az a pont így szól: Országgyűlési képviselő nem

lehet a hadseregnek, hadi tengerészetnek és honvédségnek tetteles szolgálatban levő tagja; az 1868. XL. az 1871. VI. s az 1873. XXXII. törvény-cikkek értelmében teljesített fegyvergyakorlat tényleges szolgálatnak nem tekintetik.

Halffy Ignác felszólal e pont ellen, mely a hadsereget izolálja a polgárságtól s a katonai képességet kizárja a parlamentből. De felesleges is ez, mert egy császári parancs már megteremté az incompatibilitást, a mennyiben teljesen megvonja a katonától a választási jogot. O határozottan tiltakozik, hogy e törvényhozási ténnyel a császár önkényűleg egyedül gyakorolja. (Helyeslés a szűlő balról.)

Madarász József szeretné, ha lenne ez országnak oly serege, mely föl van eszkete az alkotmányra s ezt nem zárja ki az országházból; de most egyet sem bocsátana be: s az egész pontot kihagyatni kéri.

Horváth Lajos előadó kéri a szakaszt, úgy a mint van meghagyatni.

Nedeczky István azt indítványozza, hogy az első bekezdés toldalassék meg azzal, hogy „kivéve a honvédelmi miniszter és államtitkár.”

Ugron Gábor nem fogadja el sem Nedeczky, sem Madarász javaslatát.

Patay István hiszi, hogy háboru esetében mindenki tetteles állományban van; azért kéri az egész pontot kihagyatni.

A ház többsége az eredeti szerkezetet fogadja el. A b) pontnál, mely így hangzik: az állami és a kormány kezelése alatt álló alapítványi javak, javadalmak jövedékek bérleti. E szabály ki nem terjed a vadászati jog bérletére. — Fölszólal.

Somssich Pál és kéri e pontot, kivált a bérletet kitérőltetni, mert ezáltal az értelmiség nagy része ki lenne zárva. Hivatkozik különösen Bácsmezőre, melynek összes értelmisége ki lenne zárva mint állami bérlet. E pont a jókat kizárna és nem gát a roszak ellen. O újból is kéri, hogy a bérletet illető rész ha lehet az egész hagyassék ki.

Vidliczkay József. Ha van értelme, hogy a községi törvényben a bérlet incompatibilisok legyenek, e nagyobb érdekeltégű bérlet országos ügyekben még észszerűtlenebbek. Vagy kell incomp. törvény, — akkor legyen végrehajtható és eredményes, vagy ne legyen. O még kitérjesztetni kéri e pontot azzal, hogy az incomp. az albérletre és megbízottakra is kimondassék. Így könnyíti a törvényt kijátszani, mert az illetők más neve alatt veszik ki a bérletet.

Wahrmann Mór hozzájárul Somssich Pál indítványához. De ha az nem fogadtatik is el, méltánytalannak tartja e pontot különösen az által, hogy az a jelenlegi bérletet is kizárja, holott ezek a bérletből nem válhatnak el. Itt nem történhetik választás a képviselőség és bérletesség között, mert az utóbbitól meg nem válhatik a bérlet. A törvénynek nem lehet visszaható ereje. Indítványozza, hogy az incomp. ezokra ne terjesztessék ki, kik e törvény szentesítése előtt kötötték szerződéseiket.

Péchy Tamás nem tudna beleegyezni e pont törlésébe, annyival is inkább, mert a bérletnek milliókra menő adórestantiák van; minék eka állítólag az lenne, hogy sok bérlet képviselő il e házban. Vidliczkay indítványát tulzottnak és kivihetetlennek tartja; ő tehát közepén marad. Azt akarja, hogy az első pont után az tétessék: „hogy ha a bérösszeg 800 forint meg nem halad.” Nem fogadja el Wahrmann javaslatát sem. O azt hiszi, hogy a bérletnek módjában áll megválni bérletétől, albérlet vagy más mód által.

Érkövy Adolf nem fogadhatja el sem Vidliczkay sem Péchy javaslatát; a községi érdek egészen más, az közvetlen: Péchy indítványa azt tehetné, hogy nagyobb bérlet 800 frnta szállítatnék alá. Aztán beszél a bérlet adóhátralékairól, melyeknek oka nemcsak a közelebbi szomorú idők, hanem régi, 50 év előtti szerződési viszonyok erdőpusztítások stb. A bérlet állás nem alterálja szerinte a képviselői állást; azt annak daczára el lehet marasztalni, példát hoz föl, hogy el is marasztalták közelebből is restantiák miatt.

Csanády Sándor a haza java kívánja a képviselők függetlenségét, világos, hogy ha a hivatalnok függő, a bérlet is az.

Mariássy Béla szükséges, hogy az országnak bizalma legyen a parlamentarismushoz, ennek pedig fökelléke a függetlenség, a ki mástól előnyt vár, az annak lekötözetetje. Világos tehát, hogy a bérlet sem lehetnek függetlenek, főképp ha tekintetbe vétetik, mily olesón vannak az államjavak kiadva, például egy 30 ezer holdnyi uradalomért nem fizetnek csak 40 ezer forint bért.

Összehasonlítást tesz a függetlenség szempontjából a hivatalnokok és a bérlet között is azt találja, hogy az elsőbbek sokkal függetlenebbek.

Nem a reactiótól kell féltünk, de az önérdektől és az abból folyó clique áramlattól. (Élénk helyeslés.)

Csernátony a szerkezet mellett szól, különben Wahrmann módosítványát némileg jogosultnak tartja s kész ahhoz hozzájárulni, ha annak nagyobb garantíát nyújtó szerkezetet képes adni.

Zsedényi Ede a szerkezet ellen szól, ő nem hiszi, hogy a bérletnek más érdeke legyen mint a hon egyébb polgárainak, ő is csak békét nyugodalmat, jó közigazgatást kíván, Somssich módosítványát pártolja.

Irányi Dániel. Fölsőleges bebizonyítani, hogy a bérlet függő a kormánytól, azért ezt nem is taglalja, csak a bérlet mellett fölhozott indokokra reflectál, és azokat czáfolja.

Mariássy Kálmán nem hiszi, hogy a függetlenség azonnal megszűnik, ha valaki a kormányval összekötésbe lép, nem akarja azonban, hogy a hivatalnokok mintegy megbélyegezve legyenek, azért az egyszer elfogadott elvet itt is követni, és a bérletet is ki kell zárni.

Remete Géza és **Korizmics** László elállanak, a szerkezet pedig az összes módosítványok mellőzésével elfogadtatik.

Tavaszi Endre egy új pont beszúrását indítványozza, melyben ki legyen mondva, hogy azok se lehessenek

képviselők, akikől az állam bérel, a szövegőzést a központi bizottmányra kívánja bizni.

Szederkényi Nándor ezen indítványban tulhajtást lát.

Csanády Sándor, **Almássy** Sándor és **Hedry** Ernő pártolják az indítványt.

Horváth Lajos előadó kimutatja a lényeges különbséget, mely a bérlet és bérbeadó között létezik.

A ház az indítványt elveti.

Következik a c) pont.

e) a kormányval szerződési viszonyban álló vállalkozó, a mennyiben a vállalat esetleges nyereséggel vagy veszteséggel van összekötve.

Nem értetnek ide a közkereseti társaságok és intézetek részvényesei, ha a társaság, vagy intézet a vállalatól függetlenül, vagy azt megelőzőleg alakult, és szabályszerűleg bejegyeztetett; továbbá a kir. értékkel (pretium regale) terhelt posta állomások birtokai.

Paczolay János nem akarja kivételni a posták birtokosait.

Horn Ede módosítványt ad be, mely szerint az első bekezdés utolsó szavai „esetleges nyereséggel vagy veszteséggel van összekötve „kihagyandók” — mert ez a jözan ősszel ellenkezik.

Horváth Lajos az ellenkezőt bizonyítja és fölsorol több társulatot, mely azon helyzetben van.

Az ház elfogadja az eredeti szöveget. Következik a d) pont.

g) a kormányval szerződés alapján állandó vagy tartós üzleti viszonyban álló pénzintézet vagy a kormányval a c) pontban körülírt vállalatra nézve szerződési viszonyban álló társulat elnöke, igazgatója, igazgatótanácsosa, jogtanácsosa és hivatalnok.

E szabály ki nem terjed a magyar földhitelintézet igazgatóságára.

Szederkényi Nándor nem szereti a kivételeket azért a magyar földhitelintézetre vonatkozó külön intézkedés kihagyását kéri.

Paczolay János ugyanazon értelemben nyilatkozik, ezen intézet vagy nem alapszik nyeresékedésen akkor úgy is ki van véve, vagy igen, s akkor nem kell kivétel tenni.

Tisza Kálmán egyenlő szabályt csak egyenlő helyzetben lehet alkalmazni különben igazságtalanság lesz, világosan taglalja a magyar földhitelintézet keletkezését és szervezetét, és a megtámadott intézkedés megtartása mellett nyilatkozik.

Simonyi Ernő nem lett Tisza Kálmán érvei által meggyőződve, módosítványt nyújt be a 2-dik kikezdés kihagyására.

Pulszky Ágost következetes akar lenni és nem szereti a kivételeket, azért azt indítványozza, hogy a hitelintézetre vonatkozó bekezdés maradjon ki, ellenben mondassék ki, hogy a szabály nem nyereségre állapított társulatokra ki nem terjed.

Midőn még **Gorove** István, **Tisza** László és **Mariássy** Béla szólottak a szerkezet mellett, **Horváth** Gyula a kihagyás; és **Mariássy** Kálmán **Pulszky** Ágost módosítványa mellett, a ház a pontot a közp. bizottság szövegőzése szerint elfogadta.

e) az állam által segélyezett vasut és csatorna engedélyezése, elnöke, alelnöke, igazgató-tanácsosa jogtanácsosa és hivatalnok, míg a vasut vagy csatorna építése be nem fejeztetett, a forgalomnak a maga teljességében át nem adatott, s egyfelől a föltülvizsgálatból, másfelől a tulépítésből folyó követelések végleg el nem intéztettek.

E szabálynak az engedélyesekre vonatkozó intézkedése ki nem terjed azon engedélyesekre, akik az állam által segélyezett vasutra vagy csatornára, jelen törvény előtt eszközölték ki az engedélyt.

Paczolay János azt hiszi, hogy ha létezik indok, a miért a közvélemény hangosan kívánta az összeférhetlenség törvényét és bizonyára tekintettel a botránys vasuti esetekkel, azon ferde helyzet, hogy oly számos igazgatótanácsos ült a parlamentben.

Indítványozza, hogy az incompatibilitás mindaddig tartson, míg a társulat az államsegélyben reszesül, az utolsó bekezdést pedig egészen ki akarja hagyatni.

Vodianer Béla az utolsó bekezdést meg akarja tartani, az elsőre nézve egy szerinte jobban hangzó módosítványt nyújt be, melyből azonban az „engedélyes” ki van hagyva.

Tisza Kálmán helyzetét kívánja praecisirozni, kijelenti, hogy soha engedély után nem járt, nem is kapott; azon állás, melyet egy némely társulat irányában elfoglalt, a legközelebbi napokban meg fog szűnni, pártolja az eredeti szövegőzést és iparkodik bebizonyítani, hogy abból kár nem háramlik a házra, míg Paczolay indítványa tulhajtás.

Horn Ede is Paczolay ellen nyilatkozik, és azt hiszi, hogy módosítványának elfogadása nagyobb bajt okozna mint hasznot.

Vidliczkay József Paczolay első módosítványát elfogadja, a másodikat az utolsó bekezdésre nézve nem, és azt indítványozza, hogy ehhez tétessék hozzá „ha az engedélyről lemondottak, azt átlathajzták, és annak tetteles élvezetében nincsenek.”

Ugron Gábor pártolja Paczolay módosítványát és azt különösen a tarifla-kérdésben létező eltérő érdekek szempontjából indokolja.

A szavazásnál a ház nagy többséggel elfogadta Paczolay első indítványát és 91 szavazattal 84 ellenében Vidliczkay módosítványát, a ki elég különösen maga maga ellen szavazott.

Paczolay módosítványa ellen szavaztak Tisza Kálmán Csernátony és a balközép zöme, a jobb oldalról Somssich, Harkányi stb.

A szavazás eredménye nagy sensatiót okozott, s alig lehetett a zajtól a szakasz tárgyalását befejezni.

Következik az f) pont.

f) a korona kegydíjasa.

Csiky Sándor a nyugdíjásokat is ki akarja zárni a ház azonban az eredeti szöveget tartja meg.

Holnap ülés.

Különfélék.

Budapest, június 25.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter a székelyhídi kir. járásbíróshoz telekkönyvi írnokká Boly Győző ottani gyakornokot, Vaszy Károly pápai törvényszéki díjnokot a pápai járásbíróshoz írnokká, a pénzügyminiszter Solymossy Gusztáv, Gribács Mihály, Mann József, ribizezi Ribizey Gyula, Maté Gyula, Dongó János és Mikseik Ede dohánybevéltési gyakornokokat VI. oszt. dohánybevéltési tisztekké nevezte ki, a szathmári pénzügyigazgatóság által Balázsházy János, Papp János, Thuri Mihály VII-ed osztályú adótisztekké nevezte ki.

Király ő felsége megengedte, hogy Rudolf koronaörökös az országos képzőművészeti társulat védnökségét elfogadhassa, s a nevezett társulat céljainak előmozdítására saját pénztárából ő fűnsége nevében ezer öt-száz forintot adományozott.

Rendjel és nemesség adományozása. Király ő felsége Zsoldos Ignác, magyar curiai legfőbb ítélőszéki osztálytanácselnöknek, 48 évi közhasznú és kintinó szolgálatainak elismeréséül Szent-István-rend kiskeresztjét díjmentesen, Csillag Benő magyar itélő-tábla rendes bírájának, hosszú, hű és sikeres szolgálatai elismeréséül, saját és törvényes utódai részére az „etrekarcasi“ előnév használhatóságának engedélyezése és az illető díjak felének elengedése mellett a magyar nemességet adományozta.

Tanári kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a nagy-váradi kir. jogakadémiánál a jogtörténet és egyházi jog tanszékére dr. Molnár Imre kassai kir. jogakadémiai nyilvános rendkívüli tanárt hasonló minőségben, — a statisztikai és magyar közigazgatási jog tanszékére pedig dr. Személy Kálmán nagyváradi kir. jogakadémiai tanársegéd-könyvtárnokot, egyelőre helyettes tanári minőségben, mindkettőt pedig a rendszeresített illetményekkel Heckinger István és Szunter Nándor aradi főgymnasiumi helyettes tanárokat, ugyanezen tanítzethez rendes tanárokká nevezte ki.

Dr. Kovács Sebestyén nagy kitüntetésben fog részesülni. A képviselőházban ugyanis föliart kering, mely dr. Kovácsot van intézve, s melyet már eddig mintegy kétszázán írtak alá. A föliart a képviselők leg-mélyebb köszönetének ad kifejezést amaz önföldöző buzgalomért, melyet dr. Kovács már évek óta Deák Ferencz ápolásának szentel. A föliart valószínűleg a napokban nyújtatik át.

A közmunka és közlekedési miniszterium kiadásában megjelentek azon jelentések, melyeket ezen miniszteriumhoz egyes állami költségvetésen utaztatott tisztviselői nyújtottak be. Az első ily jelentés küldött be szerkesztőségünkbe. Címe: „Az angol vasúti törvényhozás története“ György Endre fogalmazótól. E jelen első füzetben csak az első rész első fele foglaltatik, a magyar és angol nyelven írt, s az angol vasutat jelen jogi viszonyait feltüntető terjedelmes bevezetésen felül. Mint értesülünk, még öt (összesen hat) füzetből állandó e jelentés, s ezenkívül is még van pár érdekes jelentés sajtó alatt, p. o. Kléh Kálmán főmérnök a hollandi csatornázásról, Ludvígh Gyula felügyelő a török vasutakról stb. A füzetek Kilián könyvkereskedésében kaphatók. Ára? — Ugyanott kapható az e miniszterium által újabbban kibocsátott vasúti üzletszabályok hivatalos kiadása is.

A budapesti királyi pénzügyigazgatóságtól a következő figyelmeztetést vettük: Az 1874. évi jövedelemadó kivétel bizottságok Budapestén következő napokon és az alább megjelölt helyiségekben kezdik meg működésüket u. m. 1. A budavári, Krisztinaváros, Tabán, a viziváros és országútra nézve alakult bizottság f. é. június 27-én reggeli 9 órakor és pedig a várbeli, krisztinavárosi és tabáni adókötelezettekkel illetőleg a várbeli városrészben a vizivárosi és országúti adókötelezettek nézve pedig folytattni fog a tárgyalás a vizivárosi kapuczinus zárdában lévő teremben. Az említett városrészek azon sorban kerülendnek tárgyalás alá, mint itten felsoroljuk. 2. Az O-Buda és Ujlakra nézve alakult bizottság f. é. június 27-én reggeli 9 órakor az ó-budai „Korona“ című épületben és pedig előbb az ó-budai és azután az ujlaki adókötelezettekkel illetőleg. 3. A lipótvárosi bizottság f. é. június 27-én reggeli 9 órakor a vígadó épület 1-ső emeletén lévő tanácsközmányi terem mellett ebédőben. 4. A helyvárosi bizottság f. é. június 1-jén reggeli 9 órakor az új városház első emeletén. 5. A terézvárosi bizottság f. é. június 6-án reggeli 9 órakor a cipész-ipartársulat arena-utcai 5. számú házában. 6. A József- és ferencvárosi bizottság f. é. június 6-án reggeli 9 órakor a bodzafa-utcai köruton a Hebelt Sarolta-féle ház első emeletén, és pedig előbb a józsefvárosi, azután a ferencvárosi adókötelezettekkel illetőleg. Megjegyzendő még, hogy a tárgyalások minden városrészben az 1-ső házszámmal kezdődni, és házszám szerint foganatosítani fognak és pedig minden egyes adókötelezettre nézve azon házszám alatt, melyben 1873. év végén lakott.

A budapesti honvedegylet választmány f. é. június 9-án tartott ülési határozatának értelmében azon t. cz. urak, kik ezen egylet teamekezési intézményének javára pénzügyi jöveket átvenni sziveskedtek fölkértenek tisztelettel, miszerint izeket jövő hó 2-káig a fönt nevezett egylet pénztárnoka Borbély Sándor úrnál most jövő augusztus hó 2-káig mulhatlanul átadni sziveskedjenek.

A nemz. zenede növendékeinek vizsgálati megkezdődtek, s következő rendben fognak megtartani: június hó 26. pénteken 8—10 óráig a női zongora szak 1—2-ik osztálya. Június hó 26. pénteken 4—6 óráig a hegedűszak 1—2-dik osztálya. Június hó 26. pénteken 6—8 óráig az ifjak zongora szak 1—2-dik osztálya. Június hó 27. szombaton 8—10 óráig a női zongora-zsak —4. osztálya. Június hó 27. szombaton 10—12 óráig és énektanszaki leányok 1—2-dik osztálya. Június hó 30. kedden 5—7 óráig az énektanszaki ifjak 1—4-dik osztálya. Június hó 1. szerdán 10—2 óráig az énektanszaki leányok 3—4-dik osztálya. Június hó 1. szerdán 4—6 óráig a hegedű-zsak 3—4 osztálya. Június hó 2. csütörtökön 10—2 óráig az ének-zsak 5—6-dik osztálya. Június hó 2. csütörtökön 4—5 óráig a gordon-tanszaké. Június hó 2. csütörtökön 5—6 óráig a fuvola-tanszaké. Június hó 3. pénteken 4—6 óráig a hegedű-zsak

5—6-dik osztálya. Július hó 4. szombaton 4—5 óráig a zeneszerzési tanszaké. Július hó 4. szombaton 5—6¹/₂ óráig a szavalat-tanszaké. Július hó 6. hétfőn 4—6 óráig a zongora-zsaki ifjak 3—4-dik osztálya.

Mozgó postahivatalok. A keresk. miniszter rendelete folytán Kassa és Debreczen között a kassa-miskolc-debreczeni vasútvonalrészén mindkét irányban m. kir. mozgó-postahivatalok (Post-Ambulance) rendezettek be, melyek f. hó 15-ével működésüket megkezdették, és a levélpostai küldemények átvételével és az említett vasútvonal mentében minden irányban való elvontatásával foglalkoznak. Ezen mozgó-postahivatalok a Kassáról Debreczen felé reggel 5 órakor induló vonatoknál Kassa-Debreczen 13. szám; a Debreczenből reggel 4 óra 5 pk. induló vonatoknál Debreczen-Kassa 14. szám; a Debreczenből d. u. 3 ó. 51 p. induló vonatoknál Debreczen-Kassa 13. sz. elnevezést nyertek. E postahivataloknál a szolgáltatást az itteni postahivatal tisztii személyzete fogja ellátni. A közönségre ez intézmény folytán azon kiváló előny fog származni 1) hogy levelezéseinek földadását a viszonyokhoz képest a vasúti vonat elindulása előtti leg-rövidebb ideig fogja halaszthatni, illetőleg lesz ideje a vonat indulása előtt egy félórával földadni leveleit, azon biztos reményben, hogy azok a vonattal tovább szállítatni fognak; 2) hogy a vasútvonal egyes állomásaiból kiágazó vonalokra szóló levelezések minden átvontatás nélkül közvetlenül az illető postahivatalhoz osztassanak, miáltal 12—24 órával előbb fognak a levelezések rendelkezési helyeikre érkezhetni; 3) alkalom nyílik, hogy a vonat haladása közben földadhassák levelezéseiket a postawagon erre rendelt gyűjtőszekrényei útján, azon biztos ságban, hogy ha levelek azon irányba szólnak, melyben a vonat halad, még azon vonat alkalmával az illető postahivatalhoz fog továbbíttatni.

Felhívás a taneszköz-gyártó, kereskedő és kiállító urakhoz. A folyó évi augusztusból 9—14-ig tartandó magyar általános tanítógyűlés, taneszköz-kiállítás lesz egybekötve, melyen mindennemű a gyermekkeretek, kisedővadászok, népiszkolák, felső nép- és polgári iskolák, képezdék, siket-néma és vakok intézete, szeretetházak, árvaházak köréből való szemlélteti tárgyak, természetrajzi és vegytani készülékek, természetrajzi és természetrajzi gyűjtemények, állat- és bonczati preparátumok, földgömbök, térképek, szépirásai és rajzeszközök, minták, iskolai butorok, stb. lesznek kiállítva. Ezenfelül felhívjuk tehát a taneszközök készítőit és tulajdonosait, hogy sziveskedjenek kiállításunkba minél több alkalmas és új taneszközöket küldeni, főleg miután máris több oldalról kaptunk megbízást, hogy iskolák számára alkalmas taneszközöket vásároljunk, s így tehát azon kedvező helyzetben vagyunk, hogy a kiállítókat taneszközök nagyobb részének eladásáról biztosíthatjuk. További intézkedésül, czélszerűnek találtuk a következőket tudomásra hozni: 1. A kiállítás négy napig tart és nemcsak a tanítógyűlésen résztvevők, hanem a nagy közönség is látogathatja. 2. Hogy a kiállítás rövid tartama dacára a látogatók és kiállítók előtt maradandó becsű legyen, a gyűlésen résztvevők, nyomtatott tárgymutatót fognak kapni, mely a kiállított tárgyak jegyzékét rendszeres elhelyezésben, továbbá a kiállítókat neveit és a tárgyak árát fogja tartalmazni. 3. A tárgyak Leder Abrahám úrnál (váci-utca 6. sz.) a kiállítási bizottság elnökénél előre bejelentendők, hogy a bizottságnak elég ideje legyen a tárgymutatót kidolgozni. A kiállítandó tárgyak „kiállítási tárgyak“ cím alatt f. é. augusztus 1-ig. Aigner Lajos postai könyvtáros úrhoz (váci-utca) küldendők be. Minden küldeményhez két árjegyzék melléklendő. 4. Az ide és visszazárási, valamint a föltgyeleti költségeket a bizottság fedezi mindazon tárgyakra nézve, melyek a bírálóbizottság által kiállításra ajánlatnak. 5. A kiállítási helyiségben inoda is lesz, mely a kiállítókat számára való megbízásokat is elfogadja. 6. Minden más értesítést az alulirt bizottsági elnök, vagy a fönt nevezett könyvkereskedő ur készséggel fog adni. Budapestén, 1874. június 18. Molnár Aladár, az ált. tan.-gyűlés előkészítő bizottság elnöke. Lederer Abraham, a taneszköz-kiállítási bizottság elnöke. Dolnay Gyula, a taneszköz-kiállítási-bizottság jegyzője.

A következő gyászjelentést vettük: Dr. Oláh Gyula a maga, egy nője született Balogh Julia s Julia és Elemér gyermekei, valamint testvérei Oláh Árpád és Oláh Vicenzia nevében is fájdalommal tudatja felejthetetlen jó édes atyjának Oláh Gábor hitese ügyvédnek, f. hó 24-én reggeli 7 órakor, élte 74-ik évében történt eszöndes elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 25-én d. u. 5 órakor fognak a helyét hitvallásu reformált egyház szertartása szerint, templom-utca 8. sz. a. házból, örök nyugalomra kísértetni. Aldás emlékére! Kelt Aradon, 1874. június 24.

Eszkütszaki tárgyalás. A budapesti eskütszék előtt ma Mihályi Endre rágalmozási sajtópöre tárgyalatott, Borostyáni Nándor ellen egy a „Hon“ 1873. évi augusztus 14-iki számában „Egyről másról“ cím alatt megjelent közlemény miatt. Az eskütszék Borostyánt 10 szavazattal 2 ellen vétkesnek mondá, és vádlott 3 havi fogságra és 150 forint bírságra, valamint a perköltségek viselésére ítéltetett. Vádlott fölebbezvéni kezesség mellett szabad lábón hagyatott.

Öngyilkosság. Ma délben a kigyó utcazi 1. sz. alatti sörházban egy fiatal ember jól megebedelvéni, pisztolyt vont ki zsebéből és azzal a vendégek szemelátára az éterem egyik zugában föbelötte magát. Mint halljuk e szomorú eset áldozata kereskedőség volt Posner K. Lajos papirkereskedésében. Tetteinek indoka — állítólag — adósságok. Az öngyilkos teteme a Rókus kórházba szállítottatott.

Rövid hírek. Prielle Kornélia asszony a debreczeni színház intendánsától, Serényi úrtól, levelet kapott, melyben arra kéri föl a jeles művésznőt, hogy a szünet alatt Miskolcra működő társulattal Debreczenben is lépjen föl nehánszor. A művésznő hajlandó teljesíteni a debreczeniek óhaját s miskolczi vendégszerplését bevégezze, háromszor lép föl Debreczenben. — A nemzeti színház drámaíró bizottsága „Bárá és fényképész“, „Az alkirály“, „Végén csatán az ostar“ című eredeti darabokat előadásra nem

ajánlotta. — A kéziratok a könyvtárnoktól visszavehetők. — A házberadók kivétési lajstromok f. é. július 1-jétől 8-káig lesznek a kerületek adó-behajtó hivatalainál megtekinthetők. Fölszólamlási kérvények július 8-dikától 22-dikéig adandók be a pesti pénzügyigazgatóság iktató hivatalában (új vámpéltet I. emelet 88. ajtó). A folyamodványban a fölszólamló részéről két bizottsági tag nevezendő meg, kiknek azonban esküdti minőségűvel kell bíriok. — Azon adófizetők, kiknek adója kétszeresen számítottatik, a fővárosi adóügyi igazoló bizottság által hirtelményileg fölhívatnak, hogy a legtöbb adót fizetők lajstromának kiegészítése czéljából július 12-étől kezdve jelentkezzenek. A bizottság a gazdasági bizottság termében fogja tartani üléseit. — Schubert János 68 éves háztulajdonos a futó-utczában tegnap délben háza padlásán fölakasztva találtatott és már 24 óra óta löghatott, mielőtt észrevették. Mint mondják, zilált pénzüviszonyok, melyek miatt egy tegnap lejárt kölcsönt vissza nem fizethetett, bírták e tette.

Nemzeti színház. Péntek, június 26. „A pajtáskodás.“ Vigj. 5 fölvonásban.

Táviratok.

Madrid, június 24. Állítják, hogy a radikálisok öt évi consulatust föllállítását akarják, melynek czime Serranora ruháztatnék oly föltétellel, hogy még a legközelebbi cortesválasztások előtt kiengesztelési miniszteriumot alakítsanak.

Teheran, június 24. Persia és Törökország közt differenciák keletkeztek a miatt, hogy török alattvalók bántalmaztattak, e perzsák a török határállomások megátamadták s mert a perzsák kormány vonakodik azon 2000 családból álló török törzseket, melyek a határt átlépték, visszaküldeni.

Róma, június 24. Nagy néptömeg „éljen az olasz király“ kiáltással a Vatikán felé vonult, utközben azonban a csapatok által föltartoztatott és fölszólításra csendesen széteszlott.

Barcelona, június 23. Morából jelentik: Paves és Hux Belmontot Tarragonában 2500 emberrel megtámadták. A helyőrség, hogy a város fölgyújtásának elejét vegye megadta magát a caslistáknak, kik 6000 durost követeltek s tuszokat vittek magukkal. A reusi vadászok, kik a viszsza-vonuló carlistákkal később a hegyek közt találkozottak husz emberöket megölték.

London, június 24. Ryve város lakói tright szigetén elhatározták, hogy a német koronaherezeget és nejét ünnepelesen fogják fogadni. A mezőgazdasági munkásegylet titkára az egylet egyik czéljának azt nyilvánítja, hogy a magasba munkabéren kívül a munkások a választójogot s a földjövedelemből bizonyos részt nyernének.

Strassburg, június 24. Az itteni kis seminarium ma bezárattott.

Versailles, június 24. A nemzetgyűlés 12,000 frank hitelt engedélyezett a drámai censurabizottság visszaállítására. Azon hír kering, hogy a legitimisták a nemzetgyűlés föloszlata mellett fognak szavazni, ha ez a monarchiát kiküldeni nem akarja. Montalve ur, Lajos Fülöp egyik minisztere levelet közöl, melyben hangsulyozza, hogy Franciaország üdve a conservatív köztársaságtól függ. Tegnap Versaillesban Hoch tábornok 106. születésnapjának tiszteletére megtartott a szokásos banket. Fölköszöntéseket mondottak Feray balközépi Mac-Mahonra, Joly Seine megyei követeire, Favre az összes köztársasági erők egyetértésére, Förgasse, a megyegyűlés elnöke Thiers re, Gambetta a francia köztársaságra.

Közgazdaság.

Budapest, június 25.

A vasipar érdekelteinek gyűlése. A leobeni kereskedelmi kamara, mint Wertheimer üzleti értesítője írja, már évek óta fáradozik azon, hogy Ausztria és Magyarország vasiparának érdekelteit közös congressust tartsanak, mely föleg a vaskereskedés szempontjából annyira kívánatos egyöntetűséget a mértéket illetőleg elhatározza. Köztudomás, hogy egy ilyen tanácsközmány már tartatott is, de ez nem vezetett eredményre. Most a leobeni kamara tekintettel arra, hogy a tízedes mérték és súlyrendszer rövid időn életbe lép, ujlag közös értekezletre kívánja egybegyűjteni a vasipar érdekelteit; kérelmet intézett tehát az osztrák kereskedelmi miniszteriumhoz, hogy hívjon össze ily gyűlést. — A miniszterium méltányolva a fölhozott okokat, 5000 forintot tett folyóvá az értekezlet elé terjesztendő munkálatok elkészítése végett, s a gyűlést rövid idő múlva össze fogja hívni.

A budapesti gabna- és értéktözsdeéről. Június 25. A gabnatözsden lanya volt a hangulat. Kevesebb volt a buza kínálat, de ezzel szemben a kereslet is apadt a malmok részéről. A többi árak és gabnaemitek változatlanul maradtak. Az értéktözsde jó hangulatban volt. Az üzlet elég élénk. A magyar hitelbank 156.25, földhitel 62.25 frton kelt, municzipál 27, anglo 31-en záródott. B malmok közül az I. budapesti 750-en kelt. Az értékek és érezváltók változatlanok.

Felelős szerkesztő: Huszár Imre.
Segédszerkesztő: Dr. Kakuja Gyula.

